

Tahta Araba

Her şey istediğimiz gibi olmuyor kimi zaman. Belki de çoğu kez. Bizim ya da başkalarının neden olduğu aksilikler her şeyi tersyüz edip planlarımızı ya da hayallerimizi suya düşürebiliyor.

Ama bu aksiliklerin ansızın bir sürprize dönüştükleri de olmuyor değil. Gitmeyi hiç istemediğimiz bir yerden memnun kalabiliyor ya da tanışmaktan bile kaçındığımız birinden hoşlanabiliyoruz.

Geçen yarıyıl tatilinden hemen önce başıma gelenler buna gösterebileceğim iyi örneklerden biriydi. Son iki yıldır her sabah, okula giderken apartman merdivenlerinde ağabeyimle yarışıyoruz. Annemin sayısız uyarılarına ve azarlamalarına karşın, bu oyundan vazgeçmemiştik. Ama yarıyıl tatiline birkaç gün kala dikkatsizliğim yüzünden iki yerinden kırılan sağ ayak bileğim bana, bu türden oyunlara bir daha yüz vermemem gerektiğini öğretti. Yani bunun iyi bir ders olduğunu söyleyebilirim.

Önce yalnızca burkulduğunu sandık. Eve çıkıp annemin şaşkın ve endişeli bakışları arasında, banyoda soğuk suyun altına tuttuk. Çünkü böylesi durumlarda soğuk su, burkulma sırasında parçalanmış kılcal damarlardaki kanamayı durdurduğundan şişmeyi ve morarmayı önler, ağrıyı azaltırmış.

Böylece, iple çektiğim yarıyıl tatilini, deniz kıyısında dolaşıp renk renk çakıltaşları, deniz kabukları toplamak, babamın dürbünüyle açığındaki teknelere, deniz kuşlarına bakmak varken, babannemlerde, yatakta geçirecektim.

İlk birkaç gün gerçekten çok sıkıcıydı. Aslında olmam gereken yeri, yani deniz kıyısını, orada yapmayı planladıklarımı düşünmek, bu birkaç günü sıkıcı hale getiren en önemli etkeni. Ne var ki bu konuda yapabileceğim bir şeyin olmadığını kabullendim. Böylece durum eskisi kadar can sıkıcı olmamaya başladı.

Ayağım alçıdaydı. Bu yüzden neredeyse sürekli yatmak zorundaydım; ama bu haldeyken de iyi vakit geçirmenin bir yolu olmalıydı. Hemen akla televizyon ve radyo geliyor. Bunların insanı oyalama gücünü gözardı etmiyorum; ama okuduğum iki kitap gerçekten çok eğlenceliydi. Bunlardan biri *Ayak İzlerinin Esrarı* diğeri de *Dev Şeftali* adını taşıyordu. Bu arada okulda okuduğumuz Türkçe ders kitaplarındaki okuma parçalarından bir ikisini, neden

böylesi kitaplardan seçmezler diye düşünmeden edemedim.

Bunlar bir yana yatak hapsim sırasında beni en çok heyecanlandıran ve bir an önce ayağa kalkmam için zorlayan en önemli sürpriz, babannemin kendi yaşlarındaki kapı komşusundan geldi. Yaklaşık on beş yıldır komşuydular. Bunun verdiği yakınlıktan olsa gerek, iki kız kardeş gibi birlikte yaşıyorlardı.

En büyük eğlenceleriye akşamları televizyon başında sohbet etmektir. Yıllardır hemen her akşam aynı şeyi yapmalarına karşın hâlâ konuşacak bir şeylerinin olmasına çok şaşırmıştım doğrusu. Köşesinde kendi kendine konuşan televizyonun da önemli bir payı vardı bunda. Arada bir kulak kabarttıkları televizyon onlara, üzerinde konuşabilecekleri sayısız konu sağlıyordu çünkü. Ondan aldıkları ipucuyla sohbe başlıyorlar, konuyla ilgili kısa bir güncel değerlendirmenin ardından, yavaş yavaş kendi gençliklerine, hatta çocukluklarına kadar uzanıyorlardı çoğu kez.

Gün boyu yatmaya alışık olmadığımın besbelli yoruluyordum. Akşamın geceye ilerlediği saatlere, bir de gittikçe anlaşılmasız mırıltılara dönüşen bu konuşmalar da eklenince, uykunun ılık kucağına sığınyordum.

İşte bu sohbetlerin birinde, konu dönüp dolaşıp çocukken oynadıkları oyunlara ve oyuncaklara gelmişti. Uykumu birdenbire açan bu sohbeti can kulağıyla dinlemeye başladım. Akıllarına gelen bütün oyunları sayacaklarından emindim. Bunda yanılmadım. Bugüne kadar hiç duymadığım, o kadar çok oyundan, oyunlu şakadan ve oyuncaktan söz ettiler ki doğrusu ağzım açık kaldı. Hepsisi de çok eğlenceli ve çok güzeldi. Ama bunlar arasında biri vardı ki iyileşir iyileşmez ilk işim onu yapmak olacak.

Tahtadan yapılan ve mekanik düzeneği sayesinde belli bir süre kendi kendine ilerleyebilen bir araba yaparlarmış. En hızlı ya da en uzağa hangisi gidecek diye yarıştırlarmış bunları. Doğrusu babaannemden beklenmeyecek birşey... Bu oyunda benim en çok ilgimi çeken, sözkonusu tahta arabaydı. Arabayla ilgili

sorularıma karşılık verdiler; ama nasıl bir şey olduğunu anlamadım. Onların tariflerine göre çizdiklerimle biraz daha anlaşılabilir olmuştu. Kötü çizmiş olmama karşın gerçekten harika bir şeye benziyordu. Dört tekerlekli bir arabaydı. Kendi kendine ilerleyebilmesi bir ip yardımıyla oluyordu. Bir ucu arka tekerlerin takıldığı mile bağlıydı.

Öteki ucu da arabanın önünde, dikine tutturulmuş olan uzun ve esnek bir dalın ucuna bağlanmıştı. Arka tekerleri, gidiş yönüne ters yönde döndürdükçe ip mile sarılıyor, bu da dik duran dalı aşağı doğru eğiyordu. Böylece gerilen (ya da kurulan, başka bir deyişle potansiyel enerji kazanan) esnek dal veya kamış parçası, araba yere bırakıldığında ipi çekerek bağlı olduğu mili ve tekerleri döndürüyor, araba da kendi kendine epeyce bir yol kat ediyordu. Bu haliyle tam bir mekanik hârikasıydı ve yapmak için sabırsızlanıyordum.

Ama kullanacağım malzemeyi nereden edineceğimi ve nasıl yapacağımı bilemiyordum. Resim yapma yeteneğim pek olmadığından çizdiğimi benden başka anlayan da yoktu, ama deneyecektim.

Bu olayın üzerinden tam bir hafta geçmişti. Komşu teyzenin getirdiği çizimler imdâdına yetişti. Benim bu kadar ilgi gösterdiğimi görünce, bir iki günlüğüne ziyaretine gittiği, deneyimli bir mimar olan küçük oğluna çizdirmiş. Gerçekten de bu çizimlere hayran kaldım. Kuşkusuz benimkilerden çok daha iyi, çok daha anlaşılır çizimler (Denemek isteyenleriniz için bunları da göstereyim...). Yine komşu teyzenin verdiği ipuçlarıysa işimi çok kolaylaştıracığa benziyor. Örneğin arabanın gövdesi için, pazardan alacağım bir ekmek kesme tahtası çok işe yarayacak. Esnek dalı da bir atkestanesi ağacı ya da bir söğütten keseceğim. Ayrıca bu dalın düz olması çok da gerekli değil. Esnek olması yani eğince kırılmaması ve bırakınca eski şeklini alması yeterli. Tekerlekler ve gövdeye yerleştirilecek yarım silindir biçimindeki parça için de, yaklaşık 30 cm uzunluğunda ve 4-5 cm çapında bir dalın yeterli olacağını sanıyorum. Ya da tüm bunlar için yardım alacağım birilerini bulmayı düşünüyorum ama, bu kesinlikle ağabeyim olmayacak!

